

To: [REDACTED] ([REDACTED]@rivm.nl)
From: [REDACTED]
Sent: Fri 4/17/2020 12:35:04 PM
Subject: RE: Advies over mondkapjes.
Received: Fri 4/17/2020 12:35:05 PM
FW: communicatie over kwaliteitseisen persoonlijke beschermingsmiddelen

Hallo 5.1.2e

Bijgevoegde e-mail is niet geheel van toepassing op onderstaande. Maar als we thuis mondkapjes gaan maken, zou mogelijk hier ook informatie op kunnen komen. Ik heb deze mail in ieder geval doorgezeten naar 5.1.2e en 5.1.2e die samen bezig zijn met Q&A's over PBM

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

t.	5.1.2e	
m.	5.1.2e	
Aanwezig:	5.1.2e	

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Verzonden: vrijdag 17 april 2020 14:04
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
CC: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Onderwerp: RE: Advies over mondkapjes.

Hoi 5.1.2e

Dank je wel voor het bericht. Vanochtend in het responsteam hebben we dit ook besproken en we gaan hier inderdaad mee aan de slag. De tips van RWS nemen we hierin mee.

Groet 5.1.2e

5.1.2e

RIVM
Postbus 1
3720 BA BILTHOVEN
T 5.1.2e
M 5.1.2e
<http://www.rivm.nl>

Aanwezig 5.1.2e

From: [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>
Sent: vrijdag 17 april 2020 12:08
To: [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>; [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>; [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>; [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>; [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>; [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>
Cc: [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>; [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>; [REDACTED] 5.1.2e <[REDACTED] 5.1.2e @rivm.nl>
Subject: FW: Advies over mondkapies.

Hallo allemaal! Ik wil onderstaand bericht graag met jullie delen. Het is een boodschap die wij zelf ook veel zien op social media, ik sluit me dan ook aan bij de gegeven adviezen. Is dit ook iets wat de gedragsunit adviseert?

Wat doen zij eigenlijk precies, is er contact met communicatie?

Als dit bericht ook nog met anderen gedeeld moet worden, please do so!

Hoi 5.1.2e

Naar aanleiding en de berichtgeving van afgelopen dagen en de omgevingsanalyses die we hierover maken, kwamen bij ons wat bespiegelingen naar boven. Daar hebben we met ons team telefonisch over gespard en even kort gebrainstormd, zie hierover onderstaande mail.

Wellicht heb jij er iets aan en kun je er wat mee, of kun je het doorzetten naar collega's voor wie het mogelijk interessant kan zijn. Als je er nog over hebt, laat het dan vooral weten!

Groet, 5.1.2e

Van: monitoring (CD) <5.1.2e@rws.nl>

Verzonden: donderdag 16 april 2020 13:15

Aan: 5.1.2e (CD) <5.1.2e@rws.nl>

Onderwerp: Advies over mondkapjes.

Hoi 5.1.2e

Zoals ik al even zei in ons telefoongesprek hier even wat bespiegelingen :), is dit iets wat we mee kunnen geven aan RIVM? Misschien los van de dagelijkse update?

Er is sinds gisteren op social media best veel te doen over mondkapjes. Wat ik zo met een half oog voorbij zie komen lijkt er veel onbegrip over het feit dat NL een andere koers kiest dan Duitsland en België. De kans bestaat dat een frame ontstaat (voor zover dat al niet het geval is) dat NL en het RIVM blind zijn voor de ontwikkelingen in het buitenland en te laat handelen.

Minister de Jonge zei gisteren dat er schaarste is vwb mondkapjes en dat ze in de zorg nodig zijn. Hij leek er daarmee op te hinten dat de schaarste oorzaak ervan is dat er in NL niet breder geadviseerd wordt. Die schaarste is er in België en Duitsland ook, dat zei de minister ook, en wat ze daar dus doen is het adviseren van zelfgemaakte mondkapjes. In NL zie je in tweets dat mensen dat nu omarmen. Zie o.a. ook 5.1.2e die een hashtag gestart is en hij promoot het gebruik van zelfgemaakte mondkapjes, maar ook [deze](#).

Als NL en het RIVM op enig moment toch gaan adviseren om (zelfgemaakte) mondkapjes te dragen bestaat er de kans dat kritische twitteraars, maar ook een groeiende groep stakeholders en journalisten zich in hun gelijk bevestigd zien dat het RIVM niet competent is, te laat handelt, geen visie heeft, laks is, geen regie of controle heeft etc.

Mijn advies zou in dat geval het volgende zijn:

Mogelijk kun je dergelijke frames (deels) voorkomen door dit advies nadrukkelijk te koppelen aan de versoepeling van de maatregelen. Het advies zou de volgende boodschappen moeten bevatten:

- Gebruik van medisch geschikte en TNO-geteste mondkapjes is bedoeld voor de zorg ivm schaarste.
- Tijdens de intelligente lockdown was het bovendien niet nodig voor het publiek om mondkapjes te dragen omdat iedereen zoveel mogelijk thuis bleef (zeker met klachten) en de 1,5 meter kon in supermarkten en OV goed gehanteerd worden.
- Met een versoepeling komen er meerderen persoonbewegingen op gang en is de 1,5meter niet altijd even makkelijk te hanteren. Denk bijvoorbeeld aan bij het brengen en halen van kinderen naar school, op kantoor en in het dan drukker wordende OV. (zelfgemaakte) mondkapjes kunnen in deze situaties helpen om de verspreiding van het virus tegen te gaan.
- Met dit advies volgen we de lijn van het WHO en we zien dat andere landen ook deze maatregelen afkondigden icm met versoepelingen.
- Maak een filmje of infographic over hoe mensen thuis zelf een mondkapje kunnen maken. Zie voor een voorbeeld de Amerikaanse RIVM, [het CDC](#)

Als laatste nog deze overweging: Wellicht is er geen wetenschappelijke grond voor het dragen van een mondkapje voor het grote publiek en daarom stelt 5.1.2e dat ook zo. Ik heb echter eerder al [artikelen](#) gelezen over het verschil in landen en waarom ze we of niet gebruik maken van mondkapjes. Kort gezegd komt het er op neer dat vooral in Aziatische landen het gebruik ook een sociale component heeft. Met het dragen laat ook je zien dat ze de gezondheid van anderen beschermt. Het niet dragen wordt als sociaal gezien. In het westen was dit lange tijd juist andersom. Draggers werden eerder gezien als paniekveroorzakers of wekte een angstreactie op. Als de opinie over het dragen van mondkapjes breed veranderd, en daar lijkt het op, dan moet je daar wat mee. De wetenschappelijke basis hoeft je niet te laten varen, dat lijkt me ook niet slim als wetenschappelijk bureau, want je kan nog steeds zeggen dat TNO-gesteste kapjes nodig zijn voor de zorg. Dat een groep Nederlanders ook met een theedoek voor hun gezicht willen rondlopen is dan misschien meer psychologisch van aard. Dat valt natuurlijk buiten de expertise van het RIVM maar heeft wel invloed op de licence-to-operate. Dit raakt ook aan dat artikel in [de Groene](#) van gisteren dat stelde dat RIVM meer open moet staan voor andere disciplines zoals psychologie.

